

S
379-if

S
379(L) - if

49-216

200

III. okr
S

Līvu tautas nama

ATKLĀŠANAS SVINĪBAS

Mazirbē, 1939. g. 6. augustā.

Līvõ rovkuoda

VĀLDIN' TĪEMIZ PYVAD

Mazirbõs, 1939. ā. 6. augusts.

8

492726

N. ZELTIŅA GRĀMATU SPIESTUVE
RĪGĀ, KUNGU IELĀ 33 :: TĀLRUNIS 34804

PROGRAMA:

I

Plkst. 12.00.

Garīgs akts.

Piedalās Irbes draudzes mācītājs A. Abakuks
un māc. H. K. Erviö no Somijas.

II

Svētku runas un apsveikumi.

1. Ievada runa.
Līvu biedrības priekšnieks P. Breinkopfs.
2. Valdības pārstāvja runa.
3. Valsts himna.
4. Pārskats par tautas nama celšanu.
Līvu biedrības priekšnieks P. Breinkopfs.
5. Somijas sūtniecības atašeja Moilanena runa.
6. Somijas valsts himna.
Spēlēs orķestris.
7. Igaunijas sūtņa Rebanes runa.
8. Igaunijas valsts himna.
Spēlēs orķestris.
9. Ungārijas priekšstāvja runa.
10. Ungārijas valsts himna.
Spēlēs orķestris.

PROGRAM:

I

Kiela 12.00.

Vaimli akt.

Võtāböd jaggō pāp A. Abakuks ja pāp H. K.
Erviö Sūomöld.

II

Pyvad rōkud ja tēriņfīmist.

1. Yrgandōks rōk.
Līvlist yť jūdiji P. Breinkopf.
2. Rōk vālikštōks kaimdōtōst.
3. Valst hymna.
4. Yllō vañflimi yľ rovkuoda nustamiz.
Līvlist yť jūdiji P. Breinkopf.
5. Sūomō kaimdōt atašē Moilanen rōk.
6. Sūomō valst hymna.
7. Ēsti kaimdōt Rebane rōk.
8. Ēsti valst hymna.
9. Rōk ungard pūolst.
10. Ungard valst hymna.

11. Dr. F. Heparauta runa.
12. Apsveikumu ievadījums.
K. Stalte.
13. Apsveikumi.

11. Dr. F. A. Heparauta rōk.
12. Tēriņtīmist yrgandōks.
K. Stalte.
13. Tēriņtīmist.

III

Koncerts.

1. Dziesma brīvai Latvijai J. Kalniņš
2. Līvli ma ūob Heikki Klemetti
3. Rāndakēļ, min jemakēļ Miina Hārma
4. Min iga M. Stalte
5. Knaš neitst, vālda puškōz R. Ermanbriks
Līvu biedrības jaukts koris M. Staltes vadībā.
Līvlist yť siegakūor' M. Stalte jūondimizōl.
6. Latvju tautas dziesmu vītne V. Stiebriņš
7. Līvu tautas dziesmu virkne R. Ermanbriks
8. Polka no operetes „Zelta meistariene“ . . . J. Kalniņš
Orķestris skolot. R. Ermanbrika vadībā.
Orķestōr opatijiz R. Ermanbrik jūondimizōl.
9. Vakarjunda J. Norvilis
Vīru koris skolot. P. Damberga vadībā.
Mīdkūor' opatijiz P. Damberg jūondimizōl.
10. Taivas on sininen ja valkoinen somu tautas dz
11. Neviens putniņš tā nepūta latvju tautas dz.
12. Kis kyl mīnda piškistāltiz ? Béla Nyomárkay
Dziedās skolotāja H. Cerbacha.
Lōlab opatiji H. Cerbach.
13. Tev mūžam dzīvot, Latvija Jānis Mediņš
Līvu biedrības jaukts koris M. Staltes vadībā.
Līvlist yť siegakūor' M. Stalte jūondimizōl.

IV

Plkst. 19.00

Teātra izrāde.

Kiela 19.00

Teātōr nāgfimi.

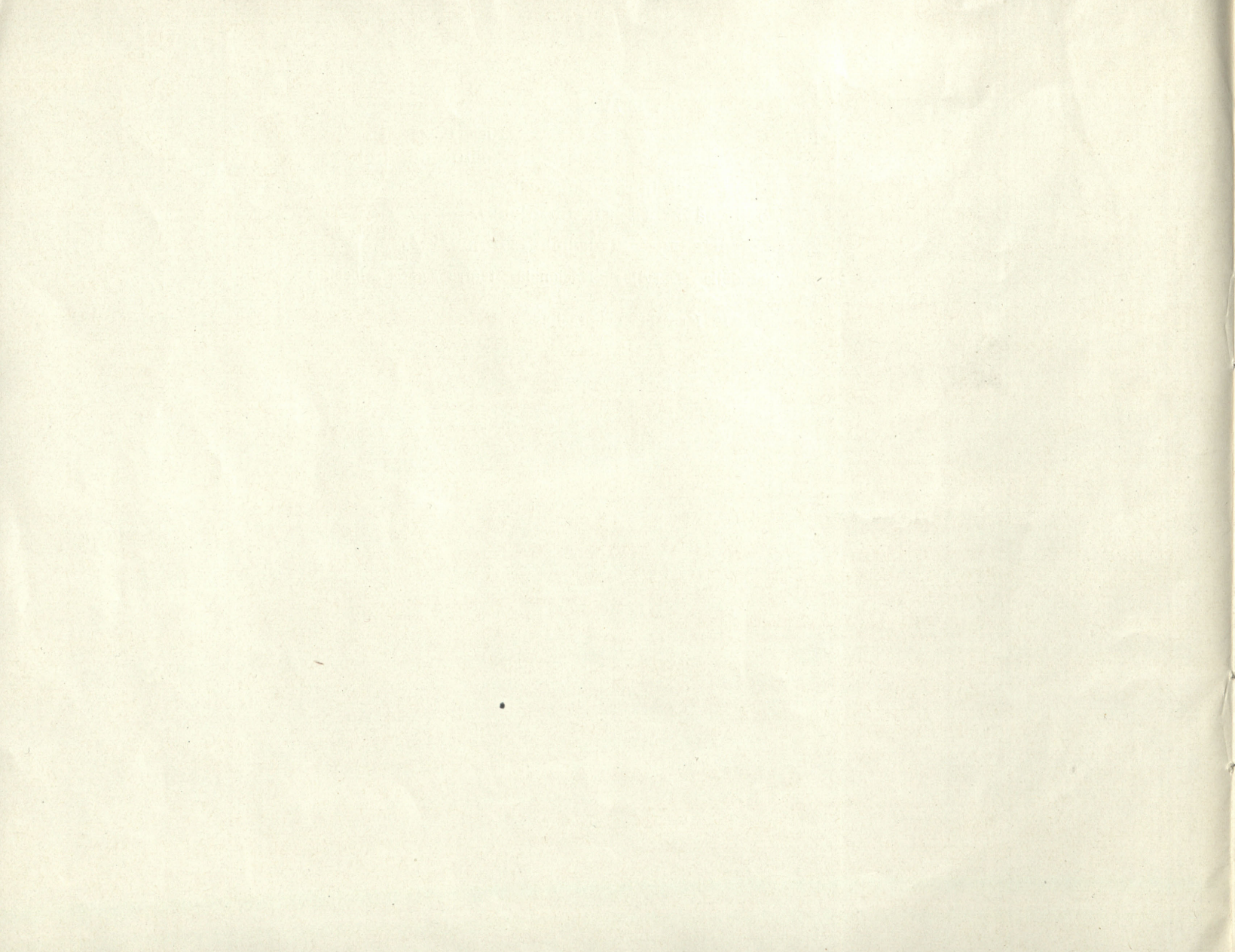
1. Aleksis Kivi luga vienā cēlienā.

„Yō ja pāva“ (Nakts un diena).

2. M. Ziverta varoņu drama „Tireļpurvs“.

Lugas iestudējis Latvijas Nacionalā teātra goda loceklis
Rodrigo Kalniņš.

Goldmaņa un E. Krastiņa dekorācijas.

Garīgs akts

Mācītāji A. Abakuks un H. K. Erviö

Meld. Ak, Jeruzaleme modies.

Dievs kur namu neuztaisa,
Tur cilvēks velti sviedrus kaisa,
Tur sekmes nav un svētības;
Bet kur līdzēt Dievs Kungs dzīras,
Tur grūti darbi raiti šķiras,
Tur smagas nastas vieglojas.
Pie mums ir mūsu Dievs,
Jo viss mums laimējies.
Darbu beidzot
To sajūtām,
To atzīstam
Un pateicīgi pieminam.

R. Bērziņš

Runas un tautas nama iesvētīšana

Meld. Ak, Jeruzaleme modies.

Tēvs, uz Tevi ceļam rokas,
Priekš Tevis mūsu ceļi lokas,
Tev atskan mūsu teikšana:
Nāc un valdi pats šais sienās,
Lai nebūtu nevienas dienas,
Kur Tevi šeitā negodā.
Šo namu sargi, Dievs,
Un tos, kas darbosies
Zem šī jumta,
Lai svētība
Un laimība
Mūs, Tavus ļaudis pavada!

R. Bērziņš

Vaimli akt

Pāpid A. Abakuks ja H. K. Erviö

Meld. Ak, Jeruzaleme modies.

Jumal abkōks jellō citō
Um kievam īž mēg sōitam veitō,
Mēg tundōm ēntšta vājlistōks!
Tulab Jumal abbōl mādōn,
Ta vonštōb tyōdō jegan kāddōn,
Siz lālam tyō sāb kievamōks.
Mēg jellō nustōnd nom
Ja, tyōdō loptōnd, tām
Jumalt pallō:
Ka īc mād jūr,
Sa abli sūr,
Siez' nustōt jellō jelamō.

R. Bērziņš

Rokud ja ror kuoda pyvastimi

Jumal arm laz tām pāl pilōgs,
Laz Jumal ov tām sainis killōg,
Laz tāmsō Jumal vālikōōg.
Jega ytō jelanikkō.
Voūšt, sāmōn ābt, sie tagan tikkō,
Laz ta Sin lapsōks jellōs sāg.
Ku iga lopstōt lib,
Ja mēdi kalmō vīb,
Vōta mēdi
Entš touvōzō
Kus ovvōsō
Sa vālikšōd sāl iguni.

R. Bērziņš.

Dievs, svētī Latviju

K. Baumanis

Dievs, svētī Latviju,
mūs' dārgo tēviju,
svētī jel Latviju,
ak svētī jel to!
Kur latvju meitas zied,
kur latvju dēli dzied,
laid mūs tur laimē diet
mūs' Latvijā.

Dziesma brīvai Latvijai

Jānis Kalniņš 1934. g.

Lai ligo lepna dziesma
Tev brīvā Latvija!
Kā sauli uzlēcošu
Sirds tevi sveicina.

Tu pārle, iznirusi
No dzelmju pusnaktīm,
Kā pārli tevi dārgu,
Mēs sirdi glabāsim.

Mēs spodrināsim tevi
Par zvaigzni spožaku
Lai tautu dižā kronī
Tu mirdzēt mirdzētu.

Lai ligo lepna dziesma
Tev brīvā Latvija,
Audz liela, skaista, spoža,
Kā saule, lēcoša!

V. Plūdons

Jumal īž Latvijo

K. Baumanis.

Jumal īž Latvijō
pyvast
mād kuodmādō,
tōvrōstō Latvijō
īž pyvast sa sie!
Kus neitsōd muidlōbōd,
kus pūošōd lōlabōd,
vōndzist laz vōlmō mēg
tās Latvijas!

Loul vaba Latvijan

Jānis Kalniņš 1934. a.

Laz killōg sinnōn kōfkaz
Loul, vaba Latvija,
Kui pāvalikist sīnda
Ni sydam tēriņfōb.

Kui ōldzōkiv sa tuodōt
Ūod pūolyō tōvaldōst,
Sīest neme ōldzōkivvōr
Mēg sīnda vōidam ka.

Ja ōldzōmōks kui tātōr
Mēg sīnda pūdstō tām,
Laz ilma rovvōd vānkas
Sa vilkōkst iganiz.

Laz killōg sinnōn kōfkaz
Loul, vaba Latvija
Vōl sūr ja knaš ja kīlaz
Kui pāva kargōs um.

V. Plūdons

Līvli ma ūob

Līvōdōn komponierōn Heikki Klemetti.

Līvli ma ūob
ja ka līvi ma līb,
kuūtš tulab nōvō
ja kalmō min vīb.

Tōvas min rauvōn
tās mās at jūrd.
Mād kēl um vaīm,
mād sugud sūrd.

Izad at mādōn
jettōnd sie mier,
lapstōn ma jetab
ka eētš izad ver.

Lapstōn ma jetab
ka eētš izad kīel,
rānda ja kōnkad
ja rāndaliz mīel.

Līvli ma ūob ja
ka līvli ma līb,
kuūtš tulab nōvō
ja kalmō min vīb.

Kalamtez.

Rāndakēl' min jepakēl'

Līvōdōn komponierōn Mūna Hārma.

Rāndakēl' min jepakēl',
Pyva minnōn um sin ōl.
Kis vōib rānda kieldō unnō,
Unub ka eētš jema sōnnō.

Lībietis es esmu

Lībiešiem komponējis Heikki Klemetti

Lībietis es esmu un
arī lībietis būšu,
kamēr nāks nāve
un mani kapā vedīs.

Dziļi manai tautai
šai zemē ir saknes.
Mūsu valoda ir vecākā,
mūsu radi lielī.

Tēvi ir mums
atstājuši šo jūru,
bērniem es atstāšu
arī savu tēvu asinis.

Bērniem es atstāšu
arī savu tēvu valodu,
jūrmaļu un kāpas
un jūrmalnieka prātu.

Lībietis es esmu
un arī lībietis būšu,
kamēr nāks nāve
un kapā mani vedīs.

Kalamiez

Jūrmalas valoda, mana mātes valoda

Lībiešiem komponējusi Mūna Hārma

Jūrmalas valoda, mana mātes valoda,
Svēta man ir tava skaņa.
Kas var jūrmalas valodu aizmirst,
Aizmirst arī savas mātes vārdus.

Rāndakiel dō rōkandist
Vanad līvōd — rāndalist.
Rāndakielsō lōlōd lōlist,
Rāndakielsō Jumalt pālist.

Rāndakiel dō rōkandōm
Sic pierast, ja ārmastōm.
Vōlmō selfist kui mād izad
Līvōd-neiku kivid vizad. K. Stalte.

Min iga

M. Stalte.

Loulōs mīnda jema āltiz,
loulōs sai ma kazatōt,
loulōks mīnda kuondōst sōtist,
loulōks sai ma vōdlōtōt.

Loulōs um ma ylzō kazzōn,
loulōs iga jelab ma;
lōlab mīna jega pāva,
lōlab nūzōs ōdōn ka.

Loulōs um min kalmō lēmist,
loulōks mīnda matabōd.
Kālma ymmar, tūlsō āllōs,
piedagōd vel lōlabōd. K. Stalte.

Knaš neitst

R. Ermanbrik.

Knaš neitst, vālda puķkōz,
U sa līdō minnōn?
Āb lī sinnōn, āb lī sinnōn:
Min sydam āb lūotš sin jengo pāl.

Jūrmalas valodu runāja
Vecie lībieši — jūrmalnieki.
Jūrmalas valodā dziesmas dziedāja
Jūrmalas valodā Dievu pielūdza.

Jūrmalas valodu tāpēc runāsim
Un milēsīm.
Būsim tadi, kā mūsu tēvi
Lībieši — kā akmeņi cieti. K. Stalte.

Mans mūžs

M. Stalte.

Dziedot mani māte šūpoja,
dziedot tiku audzināts;
ar dziesmu no mājām izvadīja,
ar dziesmu tiku sagaidīts.

Dziedot esmu uzaudzis,
dziedot mūžu dzīvoju;
dziedu katru dienu,
dziedu ceļoties, vakarā arī.

Ar dziesmu ir man kapā jāiet,
ar dziesmu mani apbedīs.
Ap kapu, vējā šūpojoties,
priedes vēl dziedās. K. Stalte.

Daiļa meita

R. Ermanbriks.

Daiļā meita, baltā puķe,
Vai tu būsi mana?
Nebūšu tava, nebūšu tava:
Mana sirds netiecas pēc tavas dvēseles.

Ku ma āndab sinnōnovvō,
U sa līdō minnōn?
Āb lī sinnōn j. n. k.

Ku ma āndab āmanovvō,
U sa līdō minnōn?
Āb lī sinnōn j. n. k.

Ku ma āndab izan ovvō,
U sa līdō minnōn?
Āb lī sinnōn j. n. k.

Ku mēg lāmō pāppō jūrō,
Usa līdō minnōn?
Āb lī sinnōn j. n. k.

Ku mēg lāmō sūormōkst vaidōm,
U sa līdō minnōn?
Siz līb sinnōn, siz līb sinnōn:
Sin sydam lūotšōb min jengō pāl.

Līvlist rovloul.

Svēts mantojums

J. Norvillis.

Svēts mantojums šī zeme mūsu tautai
Un svētīts tas, kas drošs par viņu krit,
Lai mūžu mūžos zelt un plaukt Dievs ļauj tai
Un saulei liek pār mūsu druvām līt.

Nekur virs zemes neapsveiks tik silti
Vairs mūs neviens, kā apsveic druvas šis,
Gaŗ kuŗām augšup slejas bērzu ciltis
Un liepas šalcot veras debesis.

Ja es došu tevīm godu,
Vai tu būsi mana?
Nebūšu tava u. t. t.

Ja es došu mātei godu,
Vai tu būsi mana?
Nebūšu tava u. t. t.

Ja es došu tēvam godu,
Vai tu būsi mana?
Nebūšu tava u. t. t.

Ja mēs iesim pie mācītāja,
Vai tu būsi mana?
Nebūšu tava u. t. t.

Ja mēs iesim gredzenus mainīt,
Vai tu būsi mana?
Tad būšu tava, tad būšu tava:
Tava sirds tieksies pēc manas dvēseles.

Lībiešu tautas dziesma.

Pyva pierandoks

J. Norvillis.

Pyva pierandōks se mā mād rovvōn
ja pyvastōt se, kis julgi tām jedst sadab.
Lazigan iganiņ Jumal āndag tammōn karzō ja
ēdriksō.

Ja pangō pāvan yf mād nūrmōd pāistam.
Mittō kuskis mā pāl āb tēriņf mēdi nei lem-
mistiz

Mitykš jemin, kui tēriņfōbōd ne nūrmōd,
Pids mingiži ēntštaajabōd ylzō kōvvōd
Ja pārnad ūgōs ulatōkst kas tovvīži.

Pār visiem svētumiem, ko sirdi nesam,
Lai šo ikviens sev pirmā vietā liek:
No zemes šīs mēs izauguši esam,
Mums šajā zemē galva jānoliek.

L. Breikšs.

Taivas on sininen

Taivas on sininen ja valkoinen
ja tähtösiä täynä;
niin on nuori sydämeni
ajatuksia täynä.

Enkä mä muille ilmoita
mun sydänsurujani:
synkkä metsä, kirkas taivas,
ne tuntee mun huoliani.

Suomal. kansanlaulu.

Neviens putniņš tā nepūta

Neviens putniņš tā nepūta,
Kā pūš meža balodīts.

Neviens mani tā nemīlē,
Kā mīl mani tautu dēls.

Apsedz mani ar svārkieņiem,
Ietin kājas kažokā.

Latviešu tautas dziesma.

Kalamīc loul

Livliston komponīeron Béla Nyomárkay.

Kis kyl mīnda piskist āltiz,
Kis vol minnōn vōidaji?
Kis kyl minnōn lōlōd lōliz,
Kis vol maggōm paūnīji?

Uī amad pyvamōd, mis kāndam sydamōs,
Laz sie jegaykšentsšōn ezmizōkūozō pangō:
Sīest māstō mēg ūomō ulzō kazzōnd,
Sīezō māzō mādđōn um pā māzō panmōst.

L. Breikšs.

Debess ir zila

Debess ir zila un gaiša
un pilna zvaigžņu;
tā ir mana jaunā sirds
domu pilna.

Ne es arī citiem teikšu
manas sirds bēdas:
dziļais mežs, spoža debess,
tie pazīst manas rūpes.

Somu tautas dziesma.

Mitykš linki nej iz ugast

Mitykš linki nei iz ugast,
kuj ugastōb mōtsa palandōks.

Mitykš mīnda nejāb ārmast,
kuj ārmastōb mīnda rov pūvga.

Lagtōb minnōn am pālō,
Vāndab jālgad kāškō sizzōl.

Let'list rov loul.

Zvejnieka dziesma

Lībiešiem komponējis Béla Nyomárkay.

Kas gan mani mazu šūpoja,
Kas bij manim auklētāja?
Kas gan manim dziesmas dziedāja,
Kas bij gulditāja?

Piškist mīnda jema āltik,
Jema voļ min vōidaji,
Lōlidi ta minnōn lōliz,
Voļ min maggōm paņņiji.

Sūrōks kazzōn, lainōd mīnda
Mier pāl lōjas āltabōd,
Longō vierōs yļ vied pīnda,
Nej ne mīnda vōidabōd.

Kuņtš siz tōvaz pūgōs minnōn
Periz loulōks lōlab sīe:
Kalamīez, um ājga sinnōn —
Pūojō maggōm sina īe!

K. Stalte.

Tev mūžam dzīvot, Latvija

Jānis Mediņš.

Tev mūžam dzīvot, Latvija,
Kā saulei, kas mirdz debess klajā!
Tu ļauna zvaigzne zvaigznājā,
Kas uzlēkusi nule tajā.

Tev mūžam dzīvot, Latvija,
Kā jūrai, kas tev šalc pie kājām!
Pats Dievs sen senis svētija,
Še tavas āres mums par mājām!

Tev mūžam dzīvot, Latvija,
Kā jūrai lepni, saulei cēli.
Tu mūsu māte dārgājā,
Mēs tavas meitas, tavi dēli.

Mazu mani māte šupoja,
Māte bija mana aukletāja,
Dziesmas viņa man dziedāja,
Bija manis gulditāja.

Lielu izaugušu, viņi mani
Uz jūras laivā šupo,
Leni ritot pa ūdens virsu,
Tā tu mani auklē.

Kamēr tad vētra pūsdama manim
Kā beidzamo dziesmu dzied šo:
Zvejniek, tavs laiks ir —
Dibenā gulēt palieci.

K. Stalte.

Sinnon iganiz jello, Latvija

Jānis Mediņš.

Sinnōn iganiz jellō, Latvija,
Neme pāvan, mis paistab touvō lagdōs!
Sa ūod ūž tēd' touvō tādōdvail,
Mis sāl ni set um kargōn.

Sinnōn iganiz jellō, Latvija,
Kui mierrōn, mis sinnōn mārātōb jālgad jūs!
Jumal īž ama amustiz pyvastiz
Tās sin kyndmōd mādōn kuodkōks!

Sinnōn iganiz jellō, Latvija,
Kui mierrōn kōrkastiz, pāvan ukastiz
Sa mād tōvrōz jema,
Mēg sin tydard, sin puogad.

Tev mūžam dzīvot, Latvija,
Tu tēvzeme mums Dieva dota.
Lai latvju tauta vienota
Aug spēkā, slavā, daiļumā!

V. Plūdons.

Sinnõn iganiz jellõ, Latvija,
Sa isamā maddõn Jumalõst andtõt.
Laz leflist rov ytõt
Kasagõ joudzi, ovsõ knašõmõs.

V. Plūdons.

IV

Teātra izrāde

Aleksis Kivi

NAKTS UN DIENA

(lībiešu valodā)

Iestudējis Latvijas nacionālā teātra goda loceklis

Rodrigo Kalniņš.

Personas:

Mannila, zvejnieks — Kārlis Volganskis

Klāra, viņa sieva — Katr. Krasone

Nika, viņu dēls — Pēteris Stalte

Keimo, zvejnieks — Arnolds Dambergs

Anni, viņa sieva — Hilda Cerbacha

Līze, viņu meita — Valda Blūme

Ģēde, veca sieva — Berta Indriksone

I. meita — Erna Breinkopf

II. „ — Leontine Demberge

I. vīrs — Arnolds Veide

II. „ — Richards Stalte

IV

Teātōr nagt'imi

Aleksis Kivi

YŌ JA PĀVA

Opatōn Latvija natsional teatōr or nōtkōm

Rodrigo Kalniņš.

Pārsonōd:

Mannila, kalamiez — Kārli Volganski

Klāra, tām nai — Katrin Krason

Nika, nānt pūoga — Petōr Stalte

Keimo, kalamiez — Arnold Damberg

Anni, tām nai — Hilda Cerbach

Līž, nānt tydar — Valda Blūm

Ģādō, vana nai — Berta Indrikson

I. neitst — Erna Breinkopf

II. „ — Leontine Demberg

I. miez — Arnold Veide

II. miez — Richard Stalte

Skatu lugas „Nakts un diena“ saturs.

Divi kaimiņi, Mannila un Keimo, lai gan tuvi kaimiņi un zvejas biedri, ir nāvīgi ienaidnieki. Ienaids cēlies kara laikā, kad Keimo gribējis padoties ienaidniekam bez cīņas, bet Mannila — turēties pretī. Par to, ka pēdējais ar dažiem saviem domu biedriem cīnījies pret ienaidnieku, tas nodedzina abu zvejnieku mājas. Ugunsgrēkā Keimo meita Līze zaudē acu gaismu. Šis notikums ienaidu vēl pastiprina un abi kaimiņi zvēr mūžīgu ienaidu viens otram.

Pagājuši jau septiņpadsmit gadi, bet kaimiņu attiecības nemaz nav uzlabojušās. Viņu bērni Nika un Līze ir jau pieauguši un, neskatoties uz to, ka Līze ir akla, mīl viens otru. Abi vecāki pretojas bērnu mīlestībai un negrib ne dzirdēt par viņu precēšanos.

Vecās dievbijīgās sievas Ģēdes ietekmē Līze un visi viņas tuvinieki kā arī Nika stipri tic, ka Dievs atdos viņai acu gaismu. Šī ticība, kā arī stiprā vēlēšanās redzēt savu mīļoto Niku ir tik stipra, ka Līze tiešām kļūst redzīga. Šis notikums samierina arī abus kaimiņus.

Mārtiņa Zivertā varoņu drāma

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0314025011

TĪREĻPURVS.

Iestudējis Latvijas nacionālā teātra goda loceklis Rodrigo Kalniņš.

Personas:

Grants, atvaļināts krievu armijas virsnieks — Emīls Krastiņš
Inga, viņa sieva — Latvijas nacionālā teātra aktrise Elīza Miezīte
Prāporščiks — Kārlis Volganskis

7. AUG. 1939